

ඒස්. ජ්. එම්. ආර්. එච්. සෙනාරත්නා¹
ඒ.එම්. හේනෙගේර²

සංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාව මූලික වශයෙන් වාරි පෝෂිත හා වර්ජා පෝෂිත ප්‍රදේශවල සිදුකෙරන අතර වාරි ප්‍රදේශවලින් මහවැලි කළාපවලට සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමිව තිබේ. වී වගාව වැඩි වශයෙන් අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, කුරුණෑගල, මධ්‍යකළපුව, වවිනියාව, හම්බන්තොට සහ අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්කවල ව්‍යාප්තව ඇත. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වී නිෂ්පාදනය වැඩි වශයෙන් මහවැලි කළාපවල සිදුවන අතර එය දළ පාතික නිෂ්පාදනයෙන් 20% ක ප්‍රතිශතයක් ගති. කෙසේ වුවද වී වගාව සම්බන්ධයෙන් කැමි උපකරණ, රසායනික ද්‍රව්‍ය වල මිල ඉහළ යාම සහ ඉමික හියය ආදි ගැටපු වලට වී ගොවීන්ට මූහුණ දීමට සිදුව තිබේ. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් වී වගා කිරීමේදී ගොවීන් මූහුණ දෙන ගැටපු කෙරෙහි අධ්‍යයනය කරනු ලැබයි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත සහ තොරතුරු රස්කිරීමේදී ප්‍රාථමික හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය දී, ද්විතීක දත්ත රස් කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලී ක්‍රමය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය දී. මෙහි අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස මහවැලි එව් කළාපයේ ඉපලෝගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ඉපලාගම ග්‍රාමයේ ගොවී පවුල් 30 ක් අනුමු ලෙස තොරා ගැනීනි. ඒ අනුව මුළු නියදී අධ්‍යනයේ දත්ත සහ තොරතුරු අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත හාවිතා කර ඇත. සරල සංඛ්‍යාන විධික්‍රමය හරහා සංඛ්‍යා සටහන්, ප්‍රස්තාර, වගා හාවිත කරීන් දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මේ අනුව බැලීමේදී ඉපලෝගම ග්‍රාමයේ පවතින ගැටපු කිහිපයකි. එනම් ආදායමට වඩා වියදුම් ඉහළ යාම (17%), ලබා ගන්නා අස්වැන්න නිශ්චිත තීක්ෂණ අලෙවි කර ගත නොහැකි විම ආදියයි. මේ හේතුන් මත නියදීයේ ගොවීන් 18 දෙනෙකු එනම් 60% ක ප්‍රතිශතයක් වී වගාවෙන් ඉවත්ව වෙනත් අතිරේක වගාවන් කෙරෙහි නැඹුරු වීමේ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබෙන අතර මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියෙන් අන්ත්‍රීක්ෂිත ප්‍රතිපල ලබා ගැනීමට අපහසු වී ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: කැමිකර්මය, වී වගාව, මහවැලි එව් කළාපය, ගොවී ගැටපු, ආදායම් ප්‍රතිලාභය,

ඉපලෝගම, ගොවී අයිතිවාසිකම්

1 දේශපාලන විද්‍යාව, ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය වියුවවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව; senavirathnahrashani@gmail.com

2 ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලීකාචාර්ය, ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය වියුවවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව; mahinta2002@yahoo.com